

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 3 ห้องเรียน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 รวมประชากรทั้งหมด 221 คน (โรงเรียนบ้านแก้ว, 2554 : 6)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษา กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ได้คัดเลือกจากประชากรเป้าหมายโดยใช้หลักการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 670 – 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 140 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิห้องเรียนอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร จำแนกตามห้องเรียน

นักเรียน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รวม 2 ห้อง	66	42
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวม 2 ห้อง	64	40
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 3 ห้อง	91	58
รวม	221	140

ที่มา : โรงเรียนบ้านแก้ว อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี. 2554 : 9-11.

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารทฤษฎี และแนวคิดตำราต่างๆ ตลอดจนถึงผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการวิจัย (แบบสอบถามพัฒนามาจากแนวคิดของ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) และประเวศ วะสี)

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 37 ข้อ โดยแบ่งลักษณะแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านแก้วจันทบุรี จำนวน 17 ข้อ ลักษณะเป็นคำตอบแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง ระดับเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนและวิเคราะห์เพื่อวัดระดับการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนบ้านแก้วจันทบุรี โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแบบอิงกลุ่มโดยกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

2.2 ด้านความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิต

2.2.1 มีความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตในระดับมาก คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\geq \bar{x} = 3.71-5.00$)

2.2.2 มีความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตในระดับน้อย คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($< \bar{x} = 1.00 - 3.70$)

2.3 ด้านการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอน

2.3.1 ได้รับการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอนในระดับมาก คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\geq \bar{x} = 4.20 - 5.00$)

2.3.2 ได้รับการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอนในระดับน้อย คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($< \bar{x} = 1.00 - 4.19$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนบ้านแก้วจันทบุรี จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามพัฒนามาจากหนังสือ การพัฒนาที่ยั่งยืน ของ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2536 : 224 - 225) ลักษณะเป็นคำตอบแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง ระดับเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนและวิเคราะห์เพื่อวัดระดับการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนบ้านแก้วจันทบุรี โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแบบอิงกลุ่มโดยกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

3.1 มีการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับมาก คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\geq \bar{x} = 4.55-5.00$)

3.2 มีการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับน้อย คือ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($< \bar{x} = 1.00 - 4.54$)

4. การหาความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในด้านงานวิจัยจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แบบสอบถามที่ประยุกต์ขึ้นมานี้สามารถนำไปใช้วัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายคือมีความตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

5. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรเป้าหมายมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเวฬุจินทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach, 1990 : 202 – 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .8802 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เท่ากับ .8251

ด้านรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว เท่ากับ .8647

ด้านความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิต เท่ากับ .8566

ด้านการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอน เท่ากับ .8727

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากทดลองใช้ แล้วนำไปดำเนินเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน เพื่อทราบถึงความหมายของข้อคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยเป็นผู้ไปรับแบบสอบถามคืน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามชุดดังกล่าว จึงนำแบบสอบถามทุกชุดไปลงรหัสและบันทึกในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้แบบสอบถามในส่วนที่ 1 โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน ข้อมูลการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะของนักเรียน

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างด้านความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตด้านการสวดเทรทคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการเรียนการสอนกับระดับการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ค่าที (t-test)

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างด้านรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวกับระดับการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช

(Cronbach's Coefficient Alpha)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. ค่า t-test (Independent Samples Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
2. ค่า F – test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีค่ามากกว่า 2 ค่า

ขึ้นไป

3. หาค่าความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ในกรณีที่หาค่าเอฟ แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05